

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Українська мова для перекладачів (редагування перекладу)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	Спеціальність 035 Філологія (спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Тип і назва освітньої програми	ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5, Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій – 12 год, практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Тагільцева Яніна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології контакти: ауд. 451а (навчальний корпус № 4) e-mail: ianina.tagiltseva@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/tagiltseva-yanina-myhaylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Сучасна українська літературна мова, Загальна теорія перекладу, Переклад текстів агропродовольчої сфери (англійська мова), Переклад текстів агропродовольчої сфери (німецька мова), Переклад різногалузевих текстів (англійська мова), Переклад різногалузевих текстів (німецька мова).
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. <i>фахові:</i>

	ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог. ФК 14. Здатність здійснювати постперекладацьке контрольне редагування тексту перекладу.
Програмні результати навчання	ПРН 14. Використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. ПРН 20. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати індивідуально, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати комунікативну та професійну компетентності перекладача, який володіє навичками редагування тексту; ознайомити із загальнотеоретичними засадами та практичними основами редагування перекладу; виробити навички редагування текстів з погляду дотримання лінгвістичних, мовнотилістичних, логічних, естетичних норм.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Редагування як один з аспектів діяльності перекладача Тема 2. Нормативно-методологічна база редагування перекладів Тема 3. Оцінювання якості перекладу Тема 4. Лексичні особливості редагування перекладів Тема 5. Граматичні особливості редагування перекладів Тема 6. Стилистичні основи редагування перекладів Тема 7. Правила роботи редактора-перекладача з лексикографічними джерелами	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (проектування професійних ситуацій, кейс-метод), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання)	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал. Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету . https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhen_nyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhen_nyaproneformalnuosvitu2025.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhen_nyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
1. Завгородня Л. В. Основи літературного редагування та коректури : навч. посіб.	

Черкаси : Брама – Україна, 2010. 164 с.

2. Навчальний посібник до практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу»: для аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 035 Філологія. Одеса. 2023. 113 с.
3. Основи редагування перекладів : методичні рекомендації для студентів факультету іноземних мов освітньої програми «Англійсько-український переклад» / уклад. І. Р. Плавущька, Н. І. Пасічник, Н. М. Гоца, А. В. Косенко та ін. Тернопіль : ТНТУ Івана Пулюя, 2024. 133 с. URL : <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/44625>
4. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. 3-є вид., перероб. і доп. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 638 с., табл. 33, рис. 53, додатків 27.
5. Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 104 с. URL: <https://foreign-languages.karazin.ua/resources/f3cf8f3f439c7ad00b79af2f3a28e3ec.pdf>
6. Сізова К. Л., Алексеєнко Н. М., Бутко Л. В. Практикум з редагування : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Кременчук, 2010. 153 с.
7. Тимошик М. Основи редагування : підруч. Київ : Наша культура і наука, 2019. 560 с.

Допоміжні

1. Англо-український словник, українсько-англійський словник. / Близько 500 000 од. пер. Бусел В. Київ : Перун, 2010. 1568 с.
2. Англо-український фразеологічний словник: близько 30 000 фразеологічних виразів / уклад. К. Т. Баранцев. Київ : Знання, 2005. 1056 с.
3. Воскобойник В. І., Тагільцева Я. М. Особливості перекладу англійських афіксальних економічних термінів українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 22. Т. 2. С. 148–153.
4. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування: посіб. Київ : Парламентське видавництво, 2004. 120 с.
5. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 423 с.
6. Сільчук О. В., Тагільцева Я. М. Особливості перекладу англійських скорочень у галузі механізації агропромислового виробництва *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи : матеріали II Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Полтава, 23 листопада 2016 р.* / редкол. : І. Г. Передерій, А. А. Соляник та ін. Полтава : ПолтНТУ, 2016. С. 288–290.
7. Сизоненко Н. М., Матвієнко Л. Г. Переклад та редагування англомовних наукових статей українською мовою: виклики сьогодення. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2023. № 206. С. 136–142.
8. Сизоненко Н. М. Нормативність мовлення журналіста (за матеріалами інформаційних бюлетенів Об'єднаних територіальних громад Полтавської області). *The 6 th International scientific and practical conference «The world of science and innovation» (January 14-16, 2021)*. Cognum Publishing House, London, United Kingdom, 2021. Р. 1016–1020.
9. Сизоненко Н. М. Формування стилістичної компетентності філологів-перекладачів. Матеріали 51-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій». Полтава : РВВ ПДАА. 2020. С. 163–165.
10. Тагільцева Я. М., Антонюк М. А. Лінгвістичний аналіз англомовних композитів українознавчого корпусу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. С. 68–71.
11. Тагільцева Я., Савенкова О., Люлька В. Самооцінювання іншомовної компетентності здобувачів вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 86, том 3, 2025. С. 313–319.

Інформаційні ресурси

1. [Англійсько-українські словники онлайн \(e2u.org.ua\)](https://e2u.org.ua)
2. Лінгвістичний портал з української мови. URL : www.mova.info .

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми/Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	тест	навчальні завдання	навчальні завдання (зокрема для самостійного опрацювання)	опитування	
Тема 1. Редагування як один з аспектів діяльності перекладача	12	5	2	2	9
Тема 2. Нормативно-методологічна база редагування перекладів		5+5	2	2	14
Тема 3. Оцінювання якості перекладу		5+5	2	2	14
Тема 4. Лексичні особливості редагування перекладів		5+5	2	2	14
Тема 5. Граматичні особливості редагування перекладів		5+5	2	2	14
Тема 6. Стилiстичні основи редагування перекладів		5+5	2	2	14
Тема 7. Правила роботи редактора-перекладача з лексикографічними джерелами		5	2	2	21
Разом	12	60	14	14	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	здобувач вищої освіти розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування
1 бал	здобувач вищої освіти частково розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування
0 балів	здобувач вищої освіти не розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей не потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
4 бали	практичне завдання виконано правильно, проте мовне оформлення відповідей потребує певного коригування; здобувач вищої освіти застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
3 бали	практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; частково визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; частково здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови

1-2 бали	практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування знань про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; на недостатньому рівні визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; на недостатньому рівні здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
0 балів	практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; не визначає наявності анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; не здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань для самостійного опрацювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей не потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
1 бал	практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування знань про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; на недостатньому рівні визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; на недостатньому рівні здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
0 балів	практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; не визначає наявності анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; не здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови

Шкала та критерії оцінювання виконання тесту

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання	Максимальна кількість балів
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Загалом – 4 завдання. Завдання складається з основи та двох-трьох – варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. В	0 або 1, або 2, або 3, або 4 бали: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.	4
Закрите завдання на перехресну відповідність. Загалом – 2 завдання. Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти поряд із цифрою (від 1 до 5) записав букву (від А до Д) у такий спосіб: 1. А; 2. В; 3. Д; 4. Г...	0 або 1, або 2, або 3, або 4, або 5, або 6, або 7, або 8: 1 бал – за кожен правильно встановлений відповідність («логічну пару»); 0 балів за кожен неправильно встановлений відповідність, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари») або відповіді на завдання не надано.	8
Максимальна кількість балів		12